

ЗАРЕЄСТРОВАНО
Міністерством юстиції України
27 липня 2016 р.
наказ № 2331/5

УХВАЛЕНО
Загальними зборами
Національної академії наук України
постанова від 14.04.2016 № 2

С Т А Т У Т

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
(нова редакція)

ідентифікаційний код 00019270

1. Загальні положення

1.1. Національна академія наук України (далі – НАН України) є вищою науковою самоврядною організацією України, що заснована на державній власності.

1.2. НАН України у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства та Статутом НАН України, який ухвалюється та реєструється в порядку, встановленому законом.

1.3. НАН України є правонаступником Академії наук України, що була заснована в 1918 році і йменувалася Українською академією наук, Всеукраїнською академією наук та Академією наук Української РСР.

1.4. Метою діяльності НАН України є отримання нових та узагальнення наявних знань про природу, людину і суспільство, розроблення наукових основ науково-технічного, соціально-економічного та культурного розвитку країни, всебічне сприяння практичному застосуванню результатів наукових досліджень, підготовка висококваліфікованих наукових кадрів, формування наукового світогляду в суспільстві.

1.5. НАН України організує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

1.6. НАН України має у своєму віданні наукові установи, організації, підприємства, об'єкти соціальної сфери, що забезпечують її діяльність.

1.7. При НАН України діють:

1.7.1. Міжвідомча рада з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні, яка утворюється НАН України спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, та національними галузевими академіями наук для сприяння розвитку фундаментальних досліджень і ефективному використанню їх результатів у прикладних дослідженнях й науково-технічних розробках за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки. Положення про Міжвідомчу раду з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні та її склад в установленому законом порядку затверджує Кабінет Міністрів України на підставі пропозицій Національної академії наук України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, погоджених Національною радою з питань науки і технологій.

1.7.2. Рада президентів академій наук України, яка є постійно діючим колегіальним органом, що об'єднує президентів НАН України і національних галузевих академій наук України з метою координації діяльності зазначених академій.

1.8. НАН України як вища наукова самоврядна організація України здійснює незалежну наукову оцінку проектів стратегічних, прогнозних та програмних документів (доктрин, концепцій, стратегій тощо), за дорученням Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та/або з власної ініціативи розробляє пропозиції щодо засад державної наукової і науково-технічної політики, прогнози, інформаційно-аналітичні матеріали, рекомендації щодо суспільно-політичного, соціально-економічного, науково-технічного, інноваційного та гуманітарного розвитку держави, здійснює наукову експертизу проектів законів, державних рішень і програм.

1.9. Державне управління науковою та науково-технічною діяльністю НАН України здійснюється згідно із законодавством України, не порушуючи її самоврядності та свободи наукової творчості.

1.10. Самоврядність НАН України полягає у:

1.10.1. Самостійному визначенні тематики і форм організації та проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень й науково-технічних (експериментальних) розробок, формуванні своєї структури, вирішенні науково-організаційних, господарських, кадрових питань, здійсненні міжнародних наукових зв'язків у частині, що не суперечить Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

1.10.2. Виборності та колегіальності органів управління, здійсненні Загальними зборами НАН України функцій найвищого органу управління.

1.11. НАН України є державною організацією, створеною як неприбуткова державна бюджетна установа.

1.12. НАН України наділена правом управління своєю діяльністю, відповідно до законодавства і цього Статуту володіє, користується і розпоряджається майном, що перебуває у державній власності та належить їй на правах господарського відання.

1.13. Державне майно передається НАН України у безстрокове безоплатне користування без права зміни його форми власності та використовується відповідно до законодавства та Статуту НАН України.

Земельні ділянки надаються НАН України у постійне користування та використовуються відповідно до земельного законодавства.

1.14. НАН України у вирішенні питань статутної діяльності взаємодіє з органами державної влади, Національною радою з питань розвитку науки і технологій, Національним фондом досліджень України, національними галузевими академіями наук, іншими державними установами і громадськими організаціями, вищими навчальними закладами, а також з міжнародними науковими організаціями і науковими центрами інших держав.

1.15. НАН України щорічно подає Кабінету Міністрів України разом з висновками Національної ради України з питань розвитку науки і технологій звіт про результати своєї наукової і науково-технічної діяльності, ефективність управління державним майном та використання бюджетних коштів.

1.16. НАН України є юридичною особою, має рахунки у національній та іноземній валюті, відкриті відповідно до законодавства України, круглу печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, необхідні для ведення діловодства.

1.17. Повне найменування українською мовою – Національна академія наук України.

Повне найменування англійською мовою – National Academy of Sciences of Ukraine.

Скорочене найменування українською мовою – НАН України.

Скорочене найменування англійською мовою – NASU.

1.18. Місцезнаходження НАН України: вул.Володимирська, 54, м.Київ, 01601, Україна.

2. Завдання НАН України

2.1. Основними завданнями НАН України є:

2.1.1. Отримання нових та поглиблення наявних фундаментальних знань у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук, підготовка пропозицій щодо їх використання.

2.1.2. Всебічне сприяння прогресу науки в Україні, забезпечення наступності в розвитку наукових досліджень, діяльності наукових шкіл з метою постійного підвищення інтелектуального потенціалу народу, ефективного розв'язання економічних, соціальних, екологічних, гуманітарних та інших проблем, а також з урахуванням довгострокових стратегічних завдань суспільства і держави.

2.1.3. Організація та виконання фундаментальних та прикладних наукових досліджень з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, розроблення та забезпечення виконання відповідних державних програм, державного замовлення, об'єднання з цією метою зусиль вчених та фахівців.

2.1.4. Участь у формуванні державної політики в усіх сферах суспільного життя, здійснення її наукового забезпечення, розроблення прогнозів розвитку України.

2.1.5. Наукове забезпечення модернізації та інноваційного розвитку економіки України шляхом розроблення та сприяння впровадженню у виробництво сучасних високих технологій, налагодження на засадах взаємної заінтересованості ефективних науково-технічних, організаційних, фінансових та інших механізмів посилення зв'язків науки з виробництвом, а також участі у створенні інноваційних наукових, виробничих і навчальних комплексів, розроблення та виконання на замовлення суб'єктів господарювання й інших суб'єктів цільових наукових та науково-технічних програм і проектів.

2.1.6. Інтеграція наукового потенціалу НАН України та вищих навчальних закладів, шляхом залучення вчених НАН України до підготовки фахівців з вищою освітою, поєднання навчального процесу з підготовки фахівців у різних галузях знань з фундаментальними та прикладними

науковими дослідженнями, залучення вчених вищих навчальних закладів до виконання НАН України фундаментальних, прикладних наукових і науково-технічних досліджень, сприяння підготовці та підвищенню кваліфікації викладацького складу вищих навчальних закладів, а також інших кадрів з вищою освітою, проведення їх стажування в НАН України.

2.1.7. Виявлення та утвердження в науковому середовищі талановитих дослідників, надання допомоги для їх творчого зростання, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації.

2.1.8. Забезпечення постійної участі наукових установ НАН України у міжнародному науковому та науково-технічному співробітництві шляхом всебічного вивчення та впровадження в Україні корисного зарубіжного досвіду, розвиток співпраці на основі угод НАН України та її наукових установ з міжнародними й зарубіжними академіями наук, науковими товариствами і установами, делегування її представників до міжнародних наукових рад, комісій й інших міжнародних консультативних органів, створення спільних лабораторій, надання додаткової підтримки виданню наукових праць вітчизняних вчених в Україні та за кордоном іноземними мовами, забезпечення належного захисту і реалізації прав вітчизняних вчених на створені ними об'єкти інтелектуальної власності.

2.1.9. Популяризація науки та наукових досягнень вітчизняних учених в країні та за її межами з метою підвищення престижу наукової діяльності в суспільстві, формування наукового світогляду, протидія поширенню псевдонауки, зміцнення інтелектуального потенціалу суспільства, розвиток просвітництва, піднесення міжнародного авторитету України.

2.1.10. Захист прав та інтересів працівників наукових установ (організацій, підприємств), що перебувають у віданні НАН України, та членів НАН України.

2.2. НАН України відповідно до основних завдань:

2.2.1. Бере участь у визначенні пріоритетних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень в Україні у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

2.2.2. Визначає основні напрями досліджень наукових установ, що перебувають у віданні НАН України, формує програмно-цільову і конкурсну тематику наукових досліджень, здійснює конкурсний відбір наукових і науково-технічних проектів, надає грантову підтримку науковим дослідженням в НАН України.

2.2.3. Бере участь у формуванні та реалізації державних цільових програм, розробленні проектів законів, інших нормативно-правових актів і документів, подає відповідні пропозиції та висновки на розгляд Президента України, Верховної Ради України, її комітетів, Кабінету Міністрів України.

2.2.4. Готує для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і громадян науково-експертні доповіді, висновки, інформаційні, аналітичні та прогнозні матеріали, пропозиції та рекомендації з різних питань суспільно-політичного, соціально-економічного, науково-технічного і культурного розвитку країни, охорони її навколишнього природного середовища.

2.2.5. Здійснює за дорученням Кабінету Міністрів України експертне оцінювання тематики фундаментальних наукових досліджень, які плануються до виконання за рахунок видатків загального фонду Державного бюджету України.

2.2.6. Здійснює міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво, бере участь у виконанні міжнародних науково-технічних програм і проектів, в організації та проведенні міжнародних симпозіумів й інших заходів, укладає угоди з іноземними організаціями, за рішенням Кабінету Міністрів України представляє Україну у міжнародних наукових організаціях (академічних об'єднаннях, фахових спілках, товариствах) як їх національний член і виконує відповідні членські обов'язки, у тому числі фінансові, у межах видатків Державного бюджету України на забезпечення діяльності НАН України.

2.2.7. Створює наукові ради, комітети, комісії та інші дорадчо-консультативні органи НАН України з найважливіших проблем природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

2.2.8. Скликає наукові сесії, з'їзди, конференції і наради, у тому числі міжнародні, для обговорення наукових проблем та питань координації наукових досліджень.

2.2.9. Створює умови для творчої і продуктивної праці наукових працівників НАН України, впроваджує гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці.

2.2.10. Засновує й присуджує почесні звання, премії за наукові досягнення, інші нагороди, заохочувальні відзнаки та стипендії НАН України.

2.2.11. Проводить освітню діяльність у сфері вищої освіти, надає освітні послуги шляхом підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями відповідно до Закону України «Про вищу освіту», в тому числі через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, вживає заходів щодо підвищення кваліфікації наукових працівників, сприяє розвитку наукової складової у сфері освіти та залученню талановитої молоді до наукової діяльності.

2.2.12. НАН України спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, здійснює керівництво діяльністю Національного центру «Мала академія наук України».

2.2.13. Здійснює на замовлення державних органів та закладів освіти експертизу навчальних програм, підручників, посібників.

2.2.14. Забезпечує проведення і оприлюднення результатів незалежної наукової соціологічної оцінки громадської думки з найважливіших питань суспільного життя.

2.2.15. Визначає власну структуру, створює, реорганізує і ліквідує наукові установи, організації, підприємства, що перебувають у віданні НАН України.

2.2.16. Засновує вищі навчальні заклади для підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями, в тому числі магістра та доктора філософії.

2.2.17. Затверджує статuti (положення) наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, здійснює контроль за їх дотриманням.

2.2.18. Здійснює відповідно до законодавства та цього Статуту повноваження з управління об'єктами майнового комплексу НАН України.

2.2.19. Створює або бере участь у створенні в установленому законодавством порядку науково-навчальних, науково-дослідних об'єднань, виступає засновником або співзасновником господарських товариств з внесением до статутного капіталу майнових прав інтелектуальної власності, забезпечує розпорядження корпоративними правами.

2.2.20. Організовує та проводить конкурси НАН України для молодих учених на здобуття премій, стипендій, грантів, забезпечує участь працівників НАН України у національних та міжнародних конкурсах молодих науковців, сприяє діяльності Ради молодих вчених НАН України.

2.2.21. Забезпечує розвиток інфраструктури наукової та науково-технічної діяльності НАН України, збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

2.2.22. Забезпечує зберігання рукописів та інших носіїв наукового доробку учених і діячів культури, а також архівних матеріалів наукових установ НАН України й інших матеріалів, що мають особливу наукову, культурну та історичну цінність, проводить їх систематизацію та наукове вивчення, створює відповідні музеї та музейні колекції, бази даних.

2.2.23. Проводить видавничу діяльність, засновує наукові та інші видання, створює, реорганізовує і ліквідує наукові видавництва, що перебувають у віданні НАН України.

2.2.24. Здійснює в установленому законодавством порядку обмін друкованими виданнями та іншими видами носіїв інформації.

2.2.25. Веде будівництво об'єктів наукового, житлового та іншого соціального призначення.

2.2.26. Здійснює пропаганду досягнень науки і техніки, сприяє поширенню наукових знань, діяльності наукових громадських організацій; систематично висвітлює результати своїх досліджень у засобах масової інформації та інших джерелах.

2.2.27. Надає платні послуги згідно із законодавством.

2.2.28. Здійснює інші повноваження та проводить іншу діяльність відповідно до законодавства та Статуту НАН України.

3. Структура та кадровий склад НАН України

3.1. НАН України має у своїй структурі Президію, апарат Президії НАН України, секції, відділення, які координують діяльність науково-дослідних інститутів та інших наукових установ, організацій, підприємств (обсерваторій, ботанічних садів, дендропарків, заповідників, бібліотек, музеїв, науково-технічних (технологічних) комплексів тощо), об'єктів соціальної сфери, що забезпечують діяльність і перебувають у віданні НАН України, а також виконують інші функції відповідно до законодавства та цього Статуту.

3.2. Секція НАН України – колегіальна координаційна структура НАН України, яка об'єднує відповідні відділення НАН України та окремі організації, що перебувають у віданні НАН України, для вирішення найважливіших загальноакадемічних наукових та науково-технічних проблем міжгалузевого характеру.

3.3. Відділення НАН України – колегіальна науково-організаційна структура НАН України, що створюється з метою координації діяльності наукових установ, організацій, підприємств НАН України, які входять до складу відділення, визначення пріоритетних напрямів і тематики фундаментальних і прикладних досліджень, підготовки експертних висновків у відповідній галузі наук, організації досліджень з цих напрямів та оцінювання їх результатів, координації фундаментальних досліджень у відповідній галузі науки, участі у виборах дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України, у призначенні керівників наукових установ НАН України і об'єднує за відповідними галузями та напрямками наук членів НАН України, всіх працівників наукових установ, організацій, підприємств НАН України, які входять до складу відділення.

Вищим органом управління відділення НАН України є загальні збори відділення, що складаються з дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України. У випадках, передбачених цим Статутом, у сесії загальних зборів відділення беруть участь з правом ухвального голосу делеговані представники (кандидати наук, доктори філософії, доктори наук) наукових колективів установ відділення у кількості, що дорівнює половині облікового складу дійсних членів і членів-кореспондентів, які беруть участь у роботі сесії загальних зборів відділення. На сесії загальних зборів відділення запрошуюються представники наукової громадськості.

3.4. Кількість і найменування секцій та відділень НАН України визначаються Загальними зборами НАН України.

3.5. Секції та відділення НАН України здійснюють свою діяльність згідно з положеннями, що затверджуються Президією НАН України.

3.6. З метою підвищення ролі науки у розробленні та реалізації в Україні ефективної державної регіональної політики, орієнтованої на поєднання загальнодержавних і регіональних інтересів, забезпечення вирішення регіональних наукових, соціальних, економічних, екологічних та інших проблем, об'єднання для цього зусиль наукових установ, вищих навчальних закладів, організацій, підприємств, розміщених у певному регіоні, утворюються регіональні наукові центри НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності (далі – регіональні наукові центри):

3.6.1. Регіональні наукові центри утворюються, реорганізуються та ліквідовуються спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, за погодженням з місцевими органами виконавчої влади.

3.6.2. Регіональні наукові центри є юридичними особами, що перебувають у віданні НАН України і діють на підставі статутів, затверджених спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності України.

3.6.3. Регіональний науковий центр очолює голова, який призначається спільним рішенням НАН України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності України.

3.7. НАН України утворює, реорганізовує та ліквідує наукові установи, організації, підприємства, що перебувають у віданні НАН України, з урахуванням норм Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу».

3.8. Науково-дослідні інститути та інші наукові установи (обсерваторії, ботанічні сади, дендропарки, заповідники, бібліотеки, музеї, науково-технічні (технологічні) комплекси тощо) (далі – наукові установи НАН України) є державними науковими установами, юридичними особами, що діють на підставі Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та власних статутів (положень), які розробляються відповідно до цього Статуту й Основних принципів організації та діяльності наукової установи НАН України, що затверджуються Президією НАН України.

3.9. НАН України і центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності, інші центральні органи виконавчої влади можуть утворювати наукові установи подвійного підпорядкування.

Порядок діяльності наукових установ подвійного підпорядкування визначається їх статутом, який затверджується Президією НАН України спільно з відповідним центральним органом виконавчої влади.

3.10. Наукові установи НАН України мають право провадити освітню діяльність у сфері вищої освіти, надавати освітні послуги, засновувати вищі навчальні заклади.

3.11. Наукові установи НАН України підлягають обов'язковій державній атестації в порядку, визначеному законом.

3.12. Керівник наукової установи НАН України обирається, призначається та звільняється з посади й діє відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» з урахуванням особливостей, визначених цим Статутом:

3.12.1. Керівник наукової установи НАН України обирається шляхом таємного голосування на зборах колективу наукових працівників цієї установи на строк до п'яти років у межах строку, визначеного статутом (положенням) наукової установи, з правом бути переобраним і призначається на посаду Президією НАН України.

Кандидат на посаду керівника наукової установи НАН України має вільно володіти державною мовою, мати науковий ступінь доктора наук або кандидата наук (доктора філософії) і стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років. Президія НАН України або відповідне відділення НАН України можуть установити додаткові кваліфікаційні та інші вимоги до кандидата на посаду керівника наукової установи НАН України, що випливають із специфіки діяльності цієї установи.

При обранні, призначенні на посаду керівника (у тому числі виконувачем обов'язків керівника) наукової установи НАН України діють обмеження, передбачені Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Одна і та сама особа не може бути керівником відповідної наукової установи НАН України більш як два строки.

3.12.2. Президія НАН України зобов'язана оголосити конкурс на заміщення посади керівника наукової установи НАН України не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку контракту особи, яка обіймає цю посаду. У разі дострокового припинення повноважень керівника наукової установи НАН України конкурс оголошується протягом тижня від дня утворення вакансії.

Право висунення кандидатів на заміщення посади керівника наукової установи НАН України мають: Президія НАН України, бюро відповідного відділення НАН України, члени НАН України, вчена рада наукової установи, колективи наукових відділів наукової установи.

Президія НАН України або відповідне відділення НАН України протягом двох місяців від дня оголошення конкурсу на посаду керівника наукової установи НАН України приймає пропозиції щодо претендентів на посаду керівника наукової установи НАН України і протягом 20 календарних днів від дня закінчення строку подання документів на заміщення вакантної посади вносить кандидатури претендентів, які відповідають встановленим вимогам, на розгляд зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України.

3.12.3. Претенденти на посаду керівника наукової установи НАН України розглядаються на зборах колективу наукових працівників цієї установи. Кожен член зборів колективу наукових працівників може голосувати лише за одну кандидатуру або не підтримувати жодної з кандидатур.

Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо на зборах колективу наукових працівників були присутні не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи.

3.12.4. Загальні збори відповідного відділення НАН України розглядають рішення зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України про обрання керівника цієї установи і рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка набрала більше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи;

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, або за наявності вмотивованих заперечень оголосити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника цієї наукової установи на строк не більше шести місяців.

Рішення про рекомендацію приймається простою більшістю голосів учасників сесії загальних зборів відділення, які мають право ухвального голосу.

3.12.5. Якщо жоден із претендентів на посаду керівника наукової установи НАН України не набрав у першому турі більше 50 відсотків голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, проводиться другий тур голосування.

До участі у другому турі допускаються два кандидати, які в першому турі набрали найбільшу кількість голосів.

Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо на зборах колективу наукових працівників були присутні не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи.

Загальні збори відповідного відділення НАН України розглядають рішення зборів колективу наукових працівників наукової установи НАН України про обрання у другому турі керівника цієї установи і рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка у другому турі набрала більше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи;

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка у другому турі набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи, або за наявності вмотивованих заперечень оголосити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника цієї наукової установи на строк не більше шести місяців.

Рішення про рекомендацію приймається простою більшістю голосів учасників сесії загальних зборів відділення, які мають право ухвального голосу.

3.12.6. Президія НАН України за рекомендацією загальних зборів відповідного відділення НАН України:

– призначає на посаду керівника наукової установи НАН України;

– за наявності вмотивованих заперечень оголошує новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника наукової установи НАН України на строк не більше шести місяців.

3.12.7. Контракт з обраним керівником наукової установи укладається Національною академією наук України в установленому порядку протягом одного місяця від дня обрання на строк, визначений статутом (положенням) цієї наукової установи, але не більше ніж на п'ять років.

3.13. Керівник наукової установи НАН України може бути звільнений з посади Президією НАН України за підстав, визначених законодавством про працю, а також через порушення умов контракту. Керівник наукової установи НАН України також може бути звільнений з посади у зв'язку з прийняттям рішення про його відкликання зборами колективу наукових працівників цієї наукової установи. Підстави для відкликання керівника наукової установи НАН України визначаються законодавством про працю та статутом (положенням) цієї наукової установи.

Подання про відкликання керівника наукової установи НАН України може бути внесено на розгляд зборів колективу наукових працівників цієї наукової установи не менше ніж половиною статутного складу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради установи. Збори колективу наукових працівників вважаються повноважними, якщо на них присутні не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників цієї наукової установи. Рішення про відкликання керівника приймається двома третинами голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи.

3.14. Президія НАН України призначає виконувача обов'язків керівника новоутвореної наукової установи НАН України на строк не більше шести місяців.

3.15. Порядок заміщення посад керівників інших організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, встановлюється Президією НАН України згідно з чинним законодавством.

3.16. Керівник вищого навчального закладу, що перебуває у віданні НАН України, заміщує посаду в порядку, визначеному Законом України «Про вищу освіту».

3.17. Кадровий склад НАН України включає всіх працівників наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України.

4. Загальні збори НАН України

4.1. Найвищим органом самоврядування НАН України є Загальні збори, що складаються з дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України, які скликаються на чергові та позачергові сесії.

4.2. У сесіях Загальних зборів НАН України (крім питань, пов'язаних з виборами дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України) беруть участь з правом ухвального голосу наукові працівники, делеговані трудовими колективами наукових установ НАН України, у кількості, що становить не менше половини кількості дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України, які беруть участь у сесії.

Порядок делегування наукових працівників для участі у сесіях Загальних зборів НАН України визначається Президією НАН України.

У сесіях Загальних зборів НАН України з правом дорадчого голосу можуть брати участь іноземні члени НАН України, а також керівники наукових установ НАН України та представники наукової громадськості.

4.3. На сесіях Загальних зборів НАН України головує президент НАН України, а у разі його відсутності – один із віце-президентів НАН України за рішенням Загальних зборів НАН України.

4.4. Загальні збори НАН України:

4.4.1. Розглядають найважливіші питання, що належать до завдань та діяльності НАН України, визначених законом та цим Статутом, за поданням Президії НАН України визначають пріоритетні напрями діяльності НАН України.

4.4.2. Розглядають і ухвалюють Статут НАН України, а в разі потреби – вносять зміни до нього.

4.4.3. Заслуховують і схвалюють звіти Президії НАН України про діяльність НАН України.

4.4.4. Розглядають питання про використання коштів Державного бюджету України, передбачених для забезпечення діяльності НАН України, вирішують інші найважливіші питання забезпечення наукової діяльності та організації внутрішнього життя Академії.

4.4.5. Заслуховують та обговорюють доповіді наукового і науково-організаційного характеру.

4.4.6. Обирають дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України.

4.4.7. Обирають президента, першого віце-президента, віце-президентів, головного ученого секретаря, інших членів Президії НАН України, достроково припиняють їх повноваження згідно з порядком, встановленим законом та цим Статутом.

4.4.8. Затверджують академіків-секретарів відділень НАН України.

4.4.9. Розглядають питання щодо позбавлення статусу дійсного члена (академіка), члена-кореспондента й іноземного члена НАН України з підстав, у випадках та в порядку, визначених цим Статутом.

4.4.10. Вирішують інші питання, віднесені цим Статутом до компетенції Загальних зборів НАН України.

4.5. Чергові сесії Загальних зборів НАН України скликаються не рідше одного разу на рік.

4.6. Позачергові сесії Загальних зборів НАН України скликаються за рішенням Президії НАН України з її власної ініціативи або на письмову вимогу не менше 1/3 облікового складу дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

4.7. Загальні збори НАН України мають право ухвалювати рішення, якщо на їх сесії присутні не менше двох третин облікового складу дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів НАН України та наукових працівників, делегованих трудовими колективами наукових установ НАН України, за винятком випадків, коли цим Статутом передбачено інше.

4.8. Рішення на сесіях Загальних зборів НАН України приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів НАН України та наукових працівників, делегованих трудовими колективами наукових установ НАН України, які беруть участь у сесії, за винятком випадків, коли цим Статутом або рішенням Загальних зборів НАН України передбачається інший порядок ухвалення рішень.

4.9. Загальні збори НАН України за ініціативи не менше половини від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу, в порядку, визначеному пунктами 7.5.3, 7.6, 7.7, 7.8 цього Статуту, можуть достроково припинити повноваження президента НАН України, окремих членів Президії НАН України або Президії НАН України в цілому та обрати нових президента НАН України, членів Президії НАН України або Президію НАН України в цілому.

4.10. Президія НАН України має право спеціальним рішенням на час сесій Загальних зборів НАН України виключати з облікового складу тих дійсних членів (академіків) НАН України та членів-кореспондентів НАН України, стан здоров'я яких чи інші обставини не дають їм можливості взяти участь у сесіях Загальних зборів та голосуванні.

4.11. Рішення Загальних зборів НАН України видаються у формі постанов і є обов'язковими для виконання всіма членами НАН України, Президією НАН України та її апаратом, секціями, відділеннями НАН України, регіональними науковими центрами, науковими установами та іншими організаціями, підприємствами, що перебувають у віданні НАН України.

5. Порядок виборів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України

5.1. Вибори дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України проводяться кожні три роки відповідно до вимог закону та цього Статуту.

5.2. Дійсними членами (академіками) НАН України обираються члени-кореспонденти НАН України, які створили визнані вітчизняною та світовою науковою спільнотою наукові школи, запропонували підхід до розв'язання наукових проблем, що мають велике теоретичне чи практичне значення, провадять активну науково-громадську діяльність.

5.3. Членами-кореспондентами НАН України обираються доктори наук, які мають визнаний вітчизняною та світовою науковою спільнотою науковий доробок, розв'язали наукову проблему, що має вагоме теоретичне чи практичне значення, провадять активну науково-громадську діяльність.

5.4. Дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами НАН України можуть бути обрані громадяни України.

5.5. Іноземними членами НАН України можуть бути обрані вчені – громадяни інших країн, наукові праці яких одержали визнання міжнародної наукової спільноти та які вагомо сприяють розвитку наукових досліджень і міжнародних наукових зв'язків НАН України.

5.6. Дійсні члени (академіки), члени-кореспонденти та іноземні члени НАН України обираються довічно.

5.7. Гранична чисельність дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України визначається законом.

5.8. Вибори дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України проводяться за наявності вакансій та призначаються Президією НАН України.

Перелік вакансій для обрання дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України встановлюється Президією НАН України з урахуванням пропозицій відділень НАН України за результатами аналізу тенденцій розвитку світової та вітчизняної науки, наявного кадрового потенціалу для заміщення цих вакансій, необхідності представлення в НАН України всіх секторів вітчизняної науки.

5.9. Повідомлення Президії НАН України про проведення виборів дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України з визначенням назв спеціальностей, кількості вакансій та їх розподілу між відділеннями НАН України публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за три місяці до проведення виборів.

Зміна назв спеціальностей, кількості вакансій та їх розподілу між відділеннями НАН України після публікації повідомлення про проведення виборів не допускається.

5.10. Право висувати кандидатів у дійсні члени (академіки) НАН України мають вчені ради наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», вищих навчальних закладів (університетів та академій), дійсні члени (академіки) НАН України.

Право висувати кандидатів у члени-кореспонденти НАН України мають вчені ради наукових установ, атестованих відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», вищих навчальних закладів (університетів та академій), дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України.

Пропозиції щодо висунення кандидатів у дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України з відповідними матеріалами та обґрунтуваннями надсилаються до Президії НАН України протягом одного місяця від дня публікації повідомлення про проведення виборів.

Висунуті кандидати у дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти НАН України реєструються Президією НАН України. Списки зареєстрованих кандидатів оприлюднюються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за місяць до виборів.

5.11. Вибори дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України проводяться у два етапи – на сесії загальних зборів відділень НАН України, а потім – на сесії Загальних зборів НАН України.

5.12. Загальні збори НАН України обирають дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України з числа кандидатів, обраних загальними зборами відділень НАН України у межах оголошених вакансій.

5.13. Передвиборна кампанія і вибори проводяться на демократичній основі в умовах повної відкритості, прозорості та поінформованості наукової громадськості.

На сесіях Загальних зборів НАН України і загальних зборів відділень НАН України забезпечуються необхідні умови для всебічного обговорення кандидатур.

5.14. Вибори кандидатів у дійсні члени (академіки) НАН України на загальних зборах відділень НАН України проводяться таємним голосуванням дійсних членів (академіків) НАН України відповідного відділення, а кандидатів у члени-кореспонденти НАН України – таємним голосуванням дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України відповідного відділення.

Вибори вважаються такими, що відбулися, за наявності на сесії загальних зборів відділення НАН України не менше 2/3 облікового складу відповідно дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України, які входять до складу відповідного відділення НАН України.

Обраними кандидатами у члени НАН України вважаються особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України відповідного відділення НАН України, які брали участь у голосуванні.

5.15. На сесії Загальних зборів НАН України вибори дійсних членів (академіків) НАН України проводяться таємним голосуванням дійсних членів (академіків) НАН України, а членів-кореспондентів НАН України – таємним голосуванням дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Вибори вважаються такими, що відбулися, за наявності на сесії Загальних зборів НАН України не менше 2/3 облікового складу відповідно дійсних членів (академіків) НАН України або дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Дійсними членами (академіками) НАН України і членами-кореспондентами НАН України вважаються обраними особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України, які брали участь у голосуванні.

5.16. Результати виборів оприлюднюються у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження.

5.17. Кандидати в іноземні члени НАН України висуваються на відкриті Президією НАН України вакансії загальними зборами відділень НАН України і обираються Загальними зборами НАН України.

У виборах іноземних членів НАН України беруть участь дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України.

Вибори вважаються такими, що відбулися, в разі наявності на сесіях Загальних зборів НАН України не менше 2/3 облікового складу дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів НАН України.

Обраними вважаються особи, за яких проголосувало не менше 2/3 членів НАН України, які брали участь у голосуванні.

Висунення кандидатів і обрання в іноземні члени НАН України проводиться таємним голосуванням.

5.18. Дійсний член (академік), член-кореспондент та іноземний член НАН України може бути позбавлений свого статусу (виключений зі складу НАН України) за рішенням Загальних зборів НАН України:

- за власним бажанням – на підставі особистої заяви;
- у випадку неодноразового грубого порушення вимог Статуту НАН України або вчинення дій, які завдали значної шкоди авторитетові НАН України – на підставі подання відповідного відділення НАН України або Президії НАН України.

При позбавленні статусу членів НАН України (виключенні членів НАН України з її складу) діють процедура та порядок голосування, передбачені для їх обрання.

6. Обов'язки та права дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України

6.1. Головний обов'язок дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України полягає у проведенні особисто ними наукових досліджень, збагаченні науки новими досягненнями і відкриттями, організації колективного вирішення проблем, здійсненні наукового керівництва роботами.

Члени НАН України зобов'язані активно сприяти впровадженню результатів своїх досліджень, інших досягнень науки в практику та використанню їх у соціально-економічному і культурному будівництві, активно вести роботу, спрямовану на підготовку і підвищення кваліфікації наукових кадрів, виконувати рішення Загальних зборів, Президії НАН України і відповідного відділення НАН України, дотримуватись вимог Статуту НАН України, норм наукової етики, брати активну участь у виконанні інших завдань, покладених на НАН України, у роботі Загальних зборів НАН України та загальних зборах її відділень, інших заходах, що проводяться НАН України, протидіяти поширенню псевдонауки та фальсифікації наукових досліджень, особистим прикладом сприяти підвищенню престижу наукової діяльності та авторитету НАН України.

6.2. На Загальних зборах НАН України та загальних зборах відділень НАН України дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України мають право ухвального голосу, іноземні члени НАН України – дорадчого голосу.

6.3. Членам НАН України створюються в наукових установах НАН України належні умови для виконання обов'язків, передбачених цим Статутом.

6.4. Кожний дійсний член (академік), член-кореспондент НАН України відповідно до своєї наукової спеціальності входить до складу одного з відділень НАН України.

Перехід дійсного члена (академіка), члена-кореспондента НАН України з одного відділення до іншого здійснюється на підставі його особистої письмової заяви та за рішенням загальних зборів обох відділень НАН України і затверджується Президією НАН України.

Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України, які входять до складу одного відділення НАН України, можуть за згодою загальних зборів іншого відділення НАН України брати участь у його роботі з правом дорадчого голосу.

6.5. Дійсні члени (академіки), члени-кореспонденти НАН України щороку подають до відповідного відділення НАН України письмовий звіт про свою наукову, науково-технічну, а також просвітницьку та іншу діяльність.

6.6. Дійсні члени (академіки), члени-кореспонденти НАН України після досягнення 65-річного віку можуть бути призначені радниками при дирекції відповідної наукової установи НАН України в порядку, який встановлюється Президією НАН України.

6.7. Дійсним членам (академікам) і членам-кореспондентам НАН України встановлюється довічна плата, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України.

7. Президія НАН України

7.1. У період між сесіями Загальних зборів НАН України загальне науково-організаційне керівництво поточною діяльністю НАН України здійснює Президія НАН України.

7.2. Президія НАН України звітує перед Загальними зборами НАН України про свою роботу та найважливіші рішення, прийняті нею в період між сесіями Загальних зборів НАН України.

7.3. Президія НАН України обирається Загальними зборами НАН України у складі президента НАН України, першого віце-президента, віце-президентів НАН України, головного вченого секретаря НАН України, академіків-секретарів відділень НАН України, а також інших членів Президії НАН України терміном на п'ять років.

Президент НАН України, перший віце-президент, віце-президенти НАН України, головний учений секретар НАН України, академіки-секретарі відділень НАН України, інші члени Президії НАН України не можуть обіймати своїх посад більше ніж два строки.

Кількість членів Президії НАН України визначається Загальними зборами НАН України.

Президія виконує свої обов'язки до обрання нового складу Президії НАН України.

7.4. Рішення про проведення виборів президента НАН України та членів Президії НАН України приймається та оприлюднюється Президією НАН України у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження не пізніше ніж за два місяці до закінчення терміну повноважень раніше обраного її складу.

7.5. Президент НАН України обирається Загальними зборами НАН України таємним голосуванням з числа зареєстрованих Президією НАН України кандидатів:

7.5.1. Право висунення кандидата на посаду президента НАН України належить Президії НАН України, науковим установам НАН України, дійсним членам (академікам) НАН України та членам-кореспондентам НАН України.

7.5.2. Кандидатом на посаду президента НАН України може бути особа, яка є дійсним членом (академіком) НАН України.

7.5.3. Обраним на посаду президента НАН України вважається кандидат, який за результатами таємного голосування набрав більше половини голосів від загальної кількості учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

7.5.4. Кожен з учасників виборів може голосувати на виборах президента НАН України лише за одного кандидата.

7.5.5. У разі, коли жоден із кандидатів на посаду президента НАН України не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, проводиться другий тур за участю двох кандидатів, які отримали у першому турі найбільшу кількість голосів. Якщо більше двох кандидатів набрали у першому турі найбільшу і при цьому рівну кількість голосів, усі вони беруть участь у другому турі голосування.

У другому турі виборів обраним вважається той кандидат, який отримав більшу порівняно з іншими кандидатами кількість голосів.

У разі, коли у виборах на посаду президента НАН України брав участь один кандидат, який не отримав під час голосування необхідної більшості голосів, вибори вважаються такими, що не відбулися, і Загальні збори НАН України приймають рішення про проведення нових виборів не пізніше, ніж через шість місяців.

7.6. Перший віце-президент, віце-президенти НАН України та головний учений секретар НАН України обираються Загальними зборами НАН України з числа дійсних членів (академіків) НАН України і членів-кореспондентів НАН України за поданням президента НАН України таємним голосуванням більшістю голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу.

7.7. Академіки-секретарі відділень обираються загальними зборами відповідного відділення НАН України, у сесіях яких беруть участь всі дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України, що входять до складу відділення, а також делеговані представники (кандидати наук, доктори філософії, доктори наук) наукових колективів установ відділення у кількості, яка дорівнює половині облікового складу дійсних членів і членів-кореспондентів, що беруть участь у роботі сесії загальних зборів відділення.

Право висунення кандидатур академіків-секретарів відділень належить вченим радам наукових установ, дійсним членам (академікам) та членам-кореспондентам НАН України, які належать до відповідного відділення.

Академіком-секретарем відділення НАН України може бути обрана особа, яка є дійсним членом (академіком) або членом-кореспондентом НАН України.

Академіки-секретарі відділень НАН України, обрані в установленому цим Статутом порядку, затверджуються Загальними зборами НАН України у складі Президії НАН України.

7.8. Інші члени Президії НАН України, окрім визначених пунктами 7.5, 7.6, 7.7 цього Статуту, обираються Загальними зборами НАН України за поданням президента НАН України таємним голосуванням більшістю голосів від загального числа учасників Загальних зборів, які мають право ухвального голосу. Іншим членом Президії НАН України може бути обрана особа, яка:

- є дійсним членом (академіком) або членом-кореспондентом НАН України;
- має науковий ступінь доктора наук та працює за основним місцем роботи в науковій установі НАН України.

7.9. Розподіл обов'язків між президентом НАН України, першим віце-президентом та віце-президентами НАН України, головним ученим секретарем НАН України та іншими членами Президії НАН України встановлюється Президією НАН України за поданням президента НАН України.

7.10. Президія НАН України своїм рішенням може призначати радників Президії НАН України, які на засіданнях Президії НАН України мають право дорадчого голосу.

7.11. Питання про дострокове припинення повноважень члена Президії НАН України за його власним бажанням вирішується Президією НАН України.

7.12. Для оперативного розгляду та вирішення окремих питань діяльності НАН України, попереднього обговорення проектів рішень Президії НАН України Президією НАН України створюється Бюро Президії НАН України у складі президента НАН України, першого віце-президента, віце-президентів НАН України та головного вченого секретаря НАН України.

Повноваження Бюро Президії НАН України визначаються Президією НАН України в межах її повноважень.

7.13. Президент НАН України в установленому законодавством та цим Статутом порядку:

7.13.1. Організовує роботу НАН України, спрямовує її на виконання завдань, визначених законом та цим Статутом.

7.13.2. Головує на сесіях Загальних зборів НАН України, очолює Президію НАН України і Бюро Президії НАН України, організовує виконання їх рішень.

7.13.3. Здійснює керівництво діяльністю НАН України з питань реалізації державної наукової політики, організації, проведення та координації наукових досліджень, реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності, наукового забезпечення соціально-економічного, технологічного, суспільно-політичного і культурного розвитку України.

7.13.4. Здійснює в установленому законом та цим Статутом порядку управління майновим комплексом НАН України.

7.13.5. Координує вирішення в НАН України питань добору і розстановки керівних кадрів, фінансового і матеріально-технічного забезпечення досліджень та організації міжнародних зв'язків НАН України.

7.13.6. Представляє (без довіреності) НАН України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, підприємствами, громадськими та іншими організаціями.

7.13.7. Вирішує інші питання керівництва діяльністю НАН України, не віднесені законом та Статутом НАН України до повноважень Загальних зборів та Президії НАН України.

7.14. Президія НАН України в установленому законодавством та цим Статутом порядку:

7.14.1. Скликає сесії Загальних зборів НАН України та організовує виконання їх рішень, визначає порядок делегування і квоти наукових працівників наукових установ НАН України для участі у сесіях Загальних зборів НАН України з урахуванням п.4.2 цього Статуту.

7.14.2. Забезпечує підготовку та виносить на обговорення і затвердження Загальних зборів НАН України звіти про результати наукової та науково-технічної діяльності НАН України, концепції, програми та прогнози її розвитку.

7.14.3. Здійснює контроль за дотриманням положень Статуту НАН України.

7.14.4. Організовує координацію наукових досліджень, що здійснюються НАН України у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук.

7.14.5. Визначає порядок формування та фінансування тематики наукових досліджень в НАН України, затверджує цільові програми наукових досліджень НАН України, оголошує конкурси наукових і науково-технічних проектів НАН України, спільні конкурси з міжнародними та зарубіжними науковими центрами і затверджує їх результати.

7.14.6. Приймає рішення щодо розподілу бюджетних коштів між розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, доводить до них обсяги бюджетних асигнувань, контролює їх ефективне та цільове використання.

7.14.7. Заслуховує наукові повідомлення учених, а також доповіді академіків-секретарів відділень НАН України та керівників наукових установ НАН України про наукову та науково-організаційну діяльність цих установ.

7.14.8. Затверджує положення про секції НАН України, відділення НАН України, Основні принципи організації та діяльності наукової установи НАН України, порядок делегування та визначення квот наукових працівників наукових установ НАН України для участі у сесії Загальних зборів НАН України.

7.14.9. Приймає рішення про створення, реорганізацію чи ліквідацію наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, визначає їх завдання, затверджує основні наукові напрями діяльності наукових установ.

7.14.10. Оголошує конкурси на заміщення посад керівників наукових установ НАН України, призначає керівників наукових установ НАН України, обраних у порядку, визначеному цим Статутом; призначає виконуючих обов'язки керівників наукових установ НАН України до їх обрання в установленому законом та цим Статутом порядку; призначає та звільняє відповідно до чинного законодавства в порядку, встановленому в НАН України, керівників організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України; укладає і розриває контракти з керівниками наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України.

7.14.11. Затверджує статuti (положення) наукових установ, організацій, підприємств, що перебувають у віданні НАН України, здійснює контроль за їх дотриманням і приймає рішення у разі виявлення порушень.

7.14.12. Здійснює організаційно-методичне забезпечення державної атестації наукових установ НАН України, проводить перевірки їх діяльності та затверджує результати цих перевірок.

7.14.13. Сприяє використанню результатів науково-дослідних робіт в економічній, соціальній і культурній сферах.

7.14.14. Створює наукові ради, комітети, комісії та інші консультативні, дорадчі органи НАН України з найважливіших проблем у галузі природничих, технічних, суспільних і соціогуманітарних наук, заслуховує звіти про їх роботу.

7.14.15. Забезпечує розвиток наукових зв'язків НАН України із національними галузевими академіями наук й іншими науковими установами, вищими навчальними закладами.

7.14.16. Затверджує кількість і перелік вакансій дійсних членів (академіків) НАН України, членів-кореспондентів та іноземних членів НАН України й призначає вибори членів НАН України.

7.14.17. Організовує та забезпечує проведення наукових сесій, з'їздів, конференцій, нарад тощо.

7.14.18. Визначає згідно із законодавством порядок використання об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються в наукових установах НАН України.

7.14.19. Вирішує питання інформатизації досліджень та їх науково-інформаційного забезпечення.

7.14.20. Організовує роботу з підвищення кваліфікації наукових працівників НАН України та їх атестації, підготовки кандидатів наук (докторів філософії) і докторів наук.

7.14.21. Вирішує завдання щодо забезпечення соціального розвитку НАН України.

7.14.22. Затверджує умови оплати праці членів Президії НАН України і працівників її апарату, бюджетних наукових установ НАН України та інших організацій, що перебувають у віданні НАН України, відповідно до актів Кабінету Міністрів України.

7.14.23. Забезпечує підготовку, укладання та виконання галузевої угоди між НАН України та профспілкою працівників НАН України.

7.14.24. Встановлює і присуджує почесні та інші звання НАН України, премії імені видатних учених України, стипендії та премії молодим ученим і студентам вищих навчальних закладів України за найкращі наукові роботи й інші відзнаки НАН України.

7.14.25. Організовує науково-видавничу та науково-інформаційну діяльність НАН України.

7.14.26. Вирішує питання централізованого матеріально-технічного забезпечення наукових установ та інших організацій НАН України, створення і функціонування в НАН України центрів колективного користування науковим обладнанням.

7.14.27. Забезпечує збереження державної таємниці в НАН України.

7.14.28. Затверджує положення про апарат Президії НАН України, визначає його структуру.

7.15. Рішення Президії НАН України видаються у формі постанов, розпоряджень і наказів.

Бюро Президії НАН України видає свої рішення у формі постанов.

7.16. Президія НАН України має постійно діючий апарат, що забезпечує підготовку та виконання рішень Загальних зборів, Президії і президента НАН України, здійснює науково-організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Президії НАН України.

Апарат Президії НАН України діє на підставі положення, яке затверджується Президією НАН України.

Апарат Президії НАН України очолює головний учений секретар НАН України.

8. Фінансово-економічні основи діяльності НАН України

8.1. Фінансово-економічною основою діяльності НАН України є фінансування з Державного бюджету України, що складається з загального та спеціального (власні надходження) фондів державного бюджету, та її майновий комплекс.

8.2. Кошти для забезпечення діяльності НАН України щороку визначаються у Державному бюджеті України окремим рядком.

8.3. НАН України є головним розпорядником бюджетних коштів.

8.4. Бюджетне фінансування наукової та (або) науково-технічної діяльності НАН України за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, в тому числі базове фінансування, спрямовується на забезпечення основної діяльності наукових установ НАН України, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету (далі – бюджетні наукові установи НАН України), виконання окремих наукових і науково-технічних програм, проектів та надання грантів.

Фінансування основної діяльності бюджетних наукових установ НАН України здійснюється у межах видатків, передбачених у кошторисах на зазначені цілі.

Фінансування окремих наукових і науково-технічних програм та проектів, виконавцями яких є наукові установи НАН України, а також надання їм грантів здійснюється відповідно до затвердженого в НАН України порядку.

8.5. Фінансування НАН України та її наукових установ може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України.

8.6. Власні надходження бюджетних наукових установ НАН України отримуються ними додатково до коштів загального фонду державного бюджету і відповідно до чинного законодавства включаються до їхнього спеціального фонду.

Власні надходження складаються із коштів, отриманих в установленому порядку як плата за надання послуг бюджетними науковими установами НАН України згідно з їх основною діяльністю, від додаткової (господарської) діяльності, від плати за надання майна в оренду, від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна).

До складу власних надходжень НАН України та її бюджетних наукових установ відносяться також гранти, дарунки, благодійні внески та кошти, що вони отримують від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ на виконання цільових програм та заходів.

Власні надходження бюджетних наукових установ НАН України спрямовуються на виконання статутних завдань та використовуються згідно з чинним законодавством.

8.7. Наукові установи НАН України, які повністю або частково фінансуються за рахунок державного бюджету, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, можуть за рішенням вченої ради зараховувати власні надходження, отримані від плати за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійну допомогу, гранти (включаючи кошти, що надходять від вітчизняних та іноземних замовників для реалізації наукових, науково-технічних та інноваційних проектів) на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або на поточні та/або вкладні (депозитні) рахунки, відкриті в установах банків державного сектору.

8.8. НАН України та наукові установи, організації, підприємства (далі – організації), що перебувають у віданні НАН України, самостійно розпоряджаються доходами та іншими надходженнями, одержаними від надання дозволених законодавством платних послуг. Такі кошти не можуть бути вилучені в дохід держави.

8.9. Майновий комплекс НАН України складають усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – об'єкти майнового комплексу), що обліковуються на балансах НАН України та організацій, віднесених до її відання, і які закріплені державою за НАН України в безстрокове користування або придбані за рахунок бюджетних коштів, а також коштів від фінансово-господарської діяльності та/або набуті іншим шляхом, не забороненим законом.

8.10. НАН України та організації, що перебувають у віданні НАН України, мають право використовувати належне їм майно для участі у цивільних відносинах, у тому числі для ведення фінансово-господарської діяльності, будівництва об'єктів наукового та соціального призначення відповідно до цілей їх утворення та в межах цивільної правоздатності.

8.11. Організації, що перебувають у віданні НАН України, мають право в установленому чинним законодавством України порядку реалізовувати на внутрішньому і зовнішньому ринках прилади, устаткування, матеріали та іншу наукомістку продукцію, майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності й інші майнові права, здійснювати зовнішньоекономічні зв'язки, проводити наукову і науково-технічну експертизу, надавати інші платні науково-технічні послуги.

8.12. Вилучення земельних ділянок НАН України може здійснюватися відповідно до Земельного кодексу України лише за згодою Президії НАН України.

8.13. На нерухоме майно НАН України і організацій, що перебувають у її віданні, не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів.

8.14. Відчуження нерухомого майна НАН України і організацій, що перебувають у віданні НАН України, здійснюється з дозволу Президії НАН України в порядку, визначеному законодавством.

8.15. Продаж основних засобів НАН України і організацій, що перебувають у віданні НАН України, здійснюється лише на конкурсних засадах.

8.16. Безоплатне передання майна, яке знаходиться на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, коли вони перебувають у віданні НАН України, здійснюється без оподаткування, якщо підставою для такого передання є рішення Президії НАН України.

8.17. Президія НАН України, здійснюючи передбачені законом повноваження з управління об'єктами майнового комплексу, забезпечує реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, пов'язаних з ефективним їх використанням та розпорядженням у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб, а саме:

8.17.1. Веде облік об'єктів майнового комплексу НАН України, здійснює управління ними і контроль за ефективністю їх використання та збереження, зокрема:

8.17.1.1. Закріплює та здійснює перерозподіл майна між організаціями, що перебувають у віданні НАН України.

8.17.1.2. Веде облік об'єктів права інтелектуальної власності, майнові права на які передані організаціями, що перебувають у віданні НАН України, до статутного капіталу при утворенні господарських товариств.

8.17.1.3. Виступає орендодавцем цілісних майнових комплексів нерухомого та іншого майна, що передане державою у безстрокове користування НАН України та тимчасово не використовується.

8.17.1.4. Надає дозвіл організаціям, що перебувають у віданні НАН України, на укладання договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на їх балансах та тимчасово не використовується.

8.17.1.5. Встановлює граничний розмір плати за проживання в гуртожитках НАН України.

8.17.1.6. Приймає рішення щодо розміщення організацій НАН України (їх окремих підрозділів) в адміністративних будинках і нежилых приміщеннях інших організацій, що перебувають у віданні НАН України, та визначає розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями.

8.17.1.7. Надає дозвіл на продаж у встановленому законодавством порядку майна організацій, що перебувають у віданні НАН України.

8.17.2. Вносить пропозиції щодо передання об'єктів майнового комплексу НАН України до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передання об'єктів комунальної власності у державну власність та віднесення їх до майнового комплексу НАН України.

8.17.3. Здійснює інші повноваження щодо управління об'єктами майнового комплексу НАН України, передбачені чинним законодавством та цим Статутом.

9. Порядок прийняття та внесення змін до Статуту НАН України

9.1. Статут НАН України, зміни до нього ухвалюються Загальними зборами НАН України не менше ніж двома третинами голосів від загального числа учасників сесії Загальних зборів НАН України, які мають право ухвального голосу, і реєструються Міністерством юстиції України за наявності позитивного висновку центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності.